

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ

определено със заповед N 113/22.04.2021г.

на ВУАРР – Пловдив

С Т А Н О В И Щ Е

по процедура за придобиване на ОНС „Доктор“ във ВУАРР -Пловдив

Изготвил становището: доц. д-р Павлина Петкова Димитрова, ВУАРР, катедра „Икономика и финанси“, ПН 3.8 Икономика.

Автор на дисертационния труд: Давид Жан Чупаркоски, докторант в самостоятелна форма на обучение към катедра „Икономика и финанси“, Фак.номер. N203402001

Тема на дисертационния труд: “Особености на финансирането на борбата с тероризма“

I. Общо представяне на дисертационния труд.

Изследван обект в дисертационния труд е тероризма с неговото ключово въздействие върху социалния и културен живот , като и върху икономиката на страните.

Предмет на изследването, коректно определен в дисертацията, са “формите на финансиране на тероризма и създаването на ефективна система за противодействие на финансирането на тероризма”.

Докторантът показва задълбочено познаване на обекта и предмета на изследване. Последните се вписват изцяло в обхвата на изследването.

Откроява се основна **авторова хипотеза** с 2 подхипотези, които са потвърдени в изложението на дисертацията.

Като цел се откроява осветляване в теоретичен и практико-приложен аспект на мерките на държавните институции при борбата с финансирането на престъпните структури .

Докторантът конкретизира 3 задачи, във връзка с постигане на целта, които реализира изцяло в изложението. Въпреки това, обхватът на задачите би могъл да бъде разширен.

Разработката се състои от 167 стандартни страници, от които 159 страници основен текст и 8 страници библиография. Приложения липсват.

Обемът отговаря изцяло на изискуемия обем на подобен род разработки.

Литературата включва 153 източника на български, английски, македонски езици. Базирането на различни чуждоезикови източници говори за добра езикова подготовка на докторанта и по-високи възможности за използване на научния методически инструментариум.

II. Преценка на структурата и съдържанието на дисертационния труд.

В структурно отношение се открояват 3 глави, логически обвързани, както и увод, заключение и библиографска справка. Във втора глава би било удачно да се разшири обема на изследвания проблем.

Авторефератът в обемен и структурен аспект отговаря на научните изисквания. Издържан е в граматическо и стилово отношение.

Актуалността на темата е несъмнена от гл.т. на факта, че обхватът на действие на терористичните групировки нараства в последните години, а това е пряко свързано с нарастването и на тяхното финансиране. Авторовият подход представя успешно теоретичните съждения и практико-приложни резултати в изследваната област .

Уводът представя изчерпателно всички въпроси – цел, предмет, обект, задачи, методически инструментариум, научна хипотеза. Добро впечатление правят изводите в края на всяка от главите.

В първа глава високо може да бъде оценен извършеният етимологичен анализ на понятията, както и представянето на правните концептуални постановки.

Във втора глава акцентът е поставен върху нелегалните форми за финансиране на тероризма. На определени места авторите твърдения са подплатени с цифри.

В трета глава е представен всеобщ модел за “прекъсване” финансирането на тероризма”. Заключение представя основните изводи вследствие извършеното изследване в теоретически и в практико-приложен аспект.

Изложението е подкрепено с определен брой фигури - 13 и 6 таблици за онагледяване на текста.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Приемам приносите, определени от докторанта обобщени в четири пункта:

а/анализирани и обосновани са всички възможни и ефективни действия на държавните специализирани институции за да се снижи до минимум зловредното влияние на финансова терористична мощ.

б/систематизиране на знанията относно проявленията на тероризма не само в национален аспект;

в/представен е теоретичен модел на формите за финансиране на тероризма – анализирани са нелегалните бизнес операции и техният дял във финансирането на терористичните организации; обосновани са причините за тяхното разпространение, а именно преплитането на икономическите с политически интереси и прилагането на насилие, рекет и терор.

г/моделираните насоки за борба срещу прането на пари и възможностите за финансиране на тероризма в Република Северна Македония обогатяват съществуващите знания. Прилагането на аналитичен инструментариум за отразяване на информация между три съседни страни на Балканския полуостров – Република Северна Македония, Република България и Република Сърбия допринася за повишаване на възможностите на системата в насоките: създаване на вътрешни следствени служби и подобряване на правната и институционалната защита; провеждане на проактивна полицейска дейност и др. Насочено е вниманието, че усилията на всички звена в тази борба като прокуратурата, съдът, полицията, финансовата полиция, Службата за предотвратяване на прането на пари и финансирането на тероризма, Службата за публични приходи, Митниците, Агенцията за разузнаване трябва да бъдат изцяло единни и координирани.

IV. Критични бележки и въпроси по дисертационния труд.

Освен някои горепосочени бележки могат да бъдат отправени още препоръки от гл.т. на оформяне на фигурите (така напр. не е ясен източника на фиг.3 на с.88). Работата би спечелила, ако се избягва дескриптивния подход на определени места.

С цел доизясняване на изложението в разработката може да бъде поставен следния въпрос:

1.Считате ли,че ролята на Европейския банков орган до момента е изцяло успешна в насоката за предотвратяване изпирането на пари на територията на съюза и в контекста на изложението на с.135-136?

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

Докторантът Давид Жан Чупаркоски представя изцяло завършено и оригинално научно изследване. Успешно са изпълнени целите и задачите на изследването.

Критичните бележки не снижават достойнствата на труда и това ми дава основание да изразя становище, че дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и да гласувам положително за присъждане на образователната и научна степен „ДОКТОР“ на Давид Чупаркоски.

25.05.2021

Изготвил становището:.....

(доц.д-р Павлина Димитрова)